

उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती योजनाच्या शिष्यवृत्ती रक्कमेबाबतची माहिती.

अ.क्र.	योजनेचे नांव	शिष्यवृत्ती रक्कम
१	एकलव्य आर्थिक सहाय्य	५०००/- रु.
२	गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य	१. प्रवेश शुल्क - १०० टक्के २. सत्र शुल्क - १०० टक्के ३. भोजन शुल्क - १५० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता = १५०० रु. ४. वैद्यकीय खर्च - विद्यार्थ्यांचा झालेला खर्च किंवा रु. १२० यापैकी जी रक्कम जास्त असेल अशी रक्कम. ५. परीक्षा शुल्क - १०० टक्के ६. शिक्षण शुल्क - १०० टक्के ७. ग्रंथालय शुल्क - १०० टक्के ८. पुस्तके व इतर स्टेशनरी साहित्य - a) ११ वी, १२ वी - ३०० रु. वार्षिक b) पदवी / पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (science, veterinary and agriculture अभ्यासक्रम वगळून) - ५०० रु. वार्षिक c) पदवी / पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (science, veterinary and agriculture अभ्यासक्रमासाठी) - ७०० रु. वार्षिक d) वैद्यकीय आणि अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम - १००० रु. वार्षिक e) पदवीका अभ्यासक्रम - ५०० रु. वार्षिक ९. वसतीगृह शुल्क - ६०० रु. वार्षिक १०. प्रयोगशाळा शुल्क - १०० टक्के ११. जिमखाना शुल्क - १०० टक्के
३	राज्यशासनाची दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती	२५० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता २५०० रु.
४	शासकीय संशोधन अधिछात्रवृत्ती	७५० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता ७५०० रु. तसेच १००० रु. वार्षिक सादिलवार खर्च असे एकूण ८५०० रु. वार्षिक
५	जवाहरलाल नेहरु विद्यापीठ शिष्यवृत्ती	८००० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता ८०,००० रु. तसेच १०,००० रु. वार्षिक सादिलवार खर्च असे एकूण ९०,००० रु.
६	राज्यशासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	१०० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता १००० रु.
७	गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती	१०० रु. प्रतिमाह प्रमाणे दहा महिन्याकरिता १००० रु.
८	शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती	११ वी १२ वी - १०० रु. प्रमाणे दहा महिन्याकरिता - १००० रु. पदवी / पदव्युत्तर अभ्यासक्रम - १५० रु. प्रमाणे दहा महिन्याकरिता - १५०० रु.
०९	राज्यशासनाची अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती (भाग -२)	प्रत्यक्ष शिक्षण शुल्क किंवा रु. ५००० यापैकी जी रक्कम कमी असेल अशी रक्कम. सदर शिष्यवृत्तीची रक्कम संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडून संबंधित विद्यार्थ्यांच्या खात्यावर जमा करण्यात येते.
१०	माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य	१. प्रवेश शुल्क - १०० टक्के २. सत्र शुल्क - १०० टक्के ३. ग्रंथालय शुल्क - १०० टक्के ४. प्रयोगशाळा शुल्क - १०० टक्के ५. शिक्षण शुल्क - लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्काची रक्कम महाविद्यालयांकडून आकारली जात नाही. तसेच संबंधित महाविद्यालयास सदरची रक्कम देण्यात येत नाही. (सदर शिष्यवृत्तीसाठी केवळ शासकीय, अनुदानित महाविद्यालयांतील विद्यार्थीच पात्र आहेत.)

सदर योजनेसाठी शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व निर्वाह भत्ता खालील प्रमाणे लाभ देय आहेत.

१. शिक्षण शुल्क :-

उत्पन्न मर्यादा	शुल्क प्रकार	अभ्यासक्रम			
		शासकीय	अशासकीय अनुदानित	अंशतः अनुदानित (टप्पा अनुदानित - विनाअनुदानित)	कायम विनाअनुदानित
व्यावसायीक अभ्यासक्रम					
रु. २.५० लाख पर्यंत	शिक्षण शुल्क	१०० %	१०० %	५० %	५० %
रु. २.५० लाख ते रु. ८ लाखापर्यंत	शिक्षण शुल्क	५० %	५० %	५० %	५० %
बिगर व्यावसायीक अभ्यासक्रम					
रु. ८ लाखापर्यंत	शिक्षण शुल्क	१०० %	१०० %	१००	१००

२. परीक्षा शुल्क :-

व्यावसायीक अभ्यासक्रम	शासन नियमानुसार आकारण्यात येणाऱ्या परीक्षा शुल्काच्या ५० टक्के
बिगरव्यावसायीक अभ्यासक्रम	शासन नियमानुसार आकारण्यात येणाऱ्या परीक्षा शुल्काच्या १०० टक्के

३. निर्वाह भत्ता :- ज्या विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रु. १.०० लाख किंवा त्यापेक्षा कमी आहे अशा विद्यार्थ्यांसाठी.

उत्पन्न मर्यादा	अभ्यासक्रम	शैक्षणिक वर्षातील दहा महिन्याकरीता अनुज्ञेय निर्वाह भत्ता
रु. १.०० लाख किंवा त्यापेक्षा कमी	व्यावसायीक अभ्यासक्रम (अल्पभूधारक शेतकरी / नोंदणीकृत मजुरांचे पाल्य वगळून)	रु. ३०००/-
	बिगरव्यावसायीक अभ्यासक्रम	रु. २०००/-

१२

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना
आर्थिक सहाय्य

१. प्रवेश शुल्क - १०० टक्के
२. सत्र शुल्क - १०० टक्के
३. ग्रंथालय शुल्क - १०० टक्के
४. प्रयोगशाळा शुल्क - १०० टक्के
५. शिक्षण शुल्क - लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्काची रक्कम महाविद्यालयांकडून आकारली जात नाही. तसेच संबंधित महाविद्यालयास सदरची रक्कम देण्यात येत नाही. (सदर शिष्यवृत्तीसाठी केवळ शासकीय, अनुदानित महाविद्यालयांतील विद्यार्थीच पात्र आहेत.)
६. शिष्यवृत्ती रक्कम -
 - a) पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम वगळून) - ५० रु. वार्षिक
 - b) पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम) - ६० रु. वार्षिक
७. पुस्तके व इतर खर्च -
 - a) पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम वगळून) - २०० रु. वार्षिक
 - b) पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम) - ४०० रु. वार्षिक

उच्च शिक्षण संचालनालया मार्फत अंमलबजावणी करण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती / सवलतींचा तपशिल

अ.क्र.	विषय	शासन निर्णय क्रमांक व दिनांक	तपशिल
राज्यशासनाच्या शिष्यवृत्ती योजना			
१	राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती योजना	शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, एससीएच/१०६३-यु. दि. १६.११.१९६४ शासन निर्णय दि. ५/०२/२००४ नुसार सुधारीत दर रु. १००/- दरमहा	मंजूर संच - १२०८ १. कला, वाणिज्य, विज्ञान व विधी शाखेच्या पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी अर्ज करण्यासाठी पात्र आहेत. २. नवीन मंजूरीचा अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस इ. १२ वी च्या परीक्षेत किमान ६० टक्के गुण असणे आवश्यक
२	गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती योजना	शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, एससीएच/१४७०/१०७५-७२/एस. दि.१४.०५.१९७१ शासन निर्णय दि. ५/०२/२००४ नुसार सुधारीत दर रु. १००/- दरमहा	मंजूर संच - १०० (गणित ५० व भौतिक ५०) १. विज्ञान शाखेच्या पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेले व गणित किंवा भौतिक शास्त्र ह्या प्रमुख विषय घेणारे विद्यार्थी अर्ज करण्यासाठी पात्र आहेत. २. नवीन मंजूरीचा अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस इ. १२ वी च्या परीक्षेत किमान ६० टक्के गुण असणे आवश्यक
३	शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती योजना	शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, एससीएच/१४७०/१०७५७२-एस. दि.१४.०५.१९७१ शासन निर्णय दि. ५/०२/२००४ नुसार सुधारीत दर रु. १००/- दरमहा	मंजूर संच - ८० (शासकीय विद्यानिकेतन पुसेगाव, अमरावती, औरंगाबाद, धुळे करिता प्रत्येकी २० प्रमाणे) १. राज्यातील शासकीय विद्यानिकेतन मधून इ. १० वी उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी अर्ज करण्यासाठी पात्र आहेत. २. नवीन मंजूरीसाठी शालांत प्रमाणपत्र परिक्षेत किमान ६० टक्के गुण असणे आवश्यक आहे. ३. अर्जासोबत कनिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेबाबतचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र व शासकीय विद्यानिकेतन द्वारे प्राप्त इन्टायलमेंट कार्ड, १० वी उत्तीर्ण प्रमाणपत्राची प्रत आवश्यक

४	एकलव्य आर्थिक सहाय्य योजना	क्र.एससीएच-१०९५/(८१) मशि-४, दि.७.२.१९९६	<p>संच निर्धारित नाहीत.</p> <p>या योजनेअंतर्गत होतकरु व गरीब विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर शिक्षण घेण्यासाठी योजना सुरु करण्यात आलेली आहे.</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विधी, वाणिज्य व कला शाखेमध्ये पदवीसाठी किमान ६० टक्के व विज्ञान शाखेसाठी ७० टक्के गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे. २. नुतनीकरणासाठी ५० टक्के गुण आवश्यक ३. पालकांची उत्पन्न मर्यादा रु. ७५०००/- पर्यंत असणे आवश्यक ४. विद्यार्थी महाराष्ट्राचा रहिवासी असणे आवश्यक आहे. ५. संबंधीत लाभार्थी कुठेही पूर्ण किंवा अर्धवेळ नोकरी करणारा नसावा. पात्र विद्यार्थ्यांना नवीन मंजुरकरिता प्रथमवर्षी रु .५०००/- व नुतनीकरणासाठी दूसया वर्षी रु.५०००/- अशा प्रकारे रक्कम विद्यार्थ्यांना मंजुर केली जाते.
५	गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य योजना	शिक्षण व सेवायोजन विभाग, एएफईडी १०८३/१८१६३५(२३१७) साशि-५, दि. १७.०५.१९८४	<p>मंजूर संच २०८</p> <ol style="list-style-type: none"> १. राज्यशासनाची माध्यमिक व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परिक्षेत वरचा क्रमांक मिळविणाऱ्या गुणवान विद्यार्थ्यांसाठी २. नुतनीकरणासाठी कनिष्ठ स्तरांवर किमान ५५ टक्के व वरिष्ठ स्तरांवर किमान ६५ टक्के गुण आवश्यक ३. विविध शुल्काची प्रतिपूर्ती शासनाने मान्य केलेल्या दरानुसार केली जाईल. ४. इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती / सवलतीचा लाभ घेता येणार नाही. ५. पात्र विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य मंजूरीबाबतचे पत्र उच्च शिक्षण संचालनालयाकडून पाठविण्यात येते.
६	राज्य शासनाची दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती	शिक्षण व समाजकल्याण विभाग शासन निर्णय एससीएच/१०६५-यु. दि.१९.०९.१९६५	<p>मंजूर संच - ७६</p> <ol style="list-style-type: none"> १. राज्यातील गुणवत्ता धारक विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर शिक्षण घेण्यासाठी सदर शिष्यवृत्ती दिली जाते. २. शासकीय विज्ञान संस्था / महाविद्यालये तसेच विद्यापीठांकडून प्राप्त झालेल्या आवेदनपत्रानुसार मंजूर संचाच्या प्रमाणात शिष्यवृत्ती देण्यात येते. ३. विद्यार्थ्यांचे अभ्यासक्रमांतील समाधानकारक प्रगती अहवालानुसार

७	शासकीय अधिसंशोधन अधिछात्रवृत्ती	शिक्षण व सेवायोजन विभाग शासन निर्णय क्र.एससीएच/१०८२/४१९९ विशि-३, दि.१३.०८.१९८५	<p>मंजूर संच - १४</p> <p>१. राज्यातील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन स्तरांवरील विद्यार्थ्यांना त्यांच्या विषयामध्ये पीएचडी करता यावी यासाठी शिष्यवृत्ती दिली जाते.</p> <p>२. सदर शिष्यवृत्तीसाठी राज्यस्तरांवरील ३ व महाविद्यालयासाठी ११ संच</p> <p>३. शिक्षण संचालनालयाच्या स्तरांवर गठीत केलेल्या समिती मार्फत प्राप्त आवेदन पत्रांची छाननी करुन राज्यस्तरांवरील ३ संचाची निवड केली जाते.</p> <p>४. महाविद्यालयीन स्तरांवर प्राचार्यांनी गठीत केलेल्या समितीकडून ११ संचाची निवड केली जाते.</p> <p>५. संबंधीत विद्यार्थ्यांने पीएचडी संबंधी विद्यापीठाकडे नोंदणी करुन संबंधीत मार्गदर्शकाने शिफारस करणे आवश्यक आहे.</p> <p>६. संबंधीत छात्र कोटेही सेवेत नसावा तसेच त्याने इतर कोणतीही शिष्यवृत्ती घेतलेली नसावी.</p> <p>७. विद्यार्थी महाराष्ट्राचा रहिवासी असणे आवश्यक.</p>
८	जवाहरलाल नेहरु विद्यापीठ शिष्यवृत्ती	एससीएच/१०८२/१५११६०/२१७३/जनरल-५, दि.०७.०५.१९८३	<p>मंजूर संच - ०१</p> <p>जवाहरलाल नेहरु विद्यापीठ, नवी दिल्ली यांचेकडून विहित नियमानुसार निवड करुन त्या विद्यापीठात शिकत असलेल्या महाराष्ट्रीयीन विद्यार्थ्यांमधून एका विद्यार्थ्याची निवड केली जाते.</p>
०९	राज्य शासनाची अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती भाग -२ (अल्पसंख्यांक विकास विभाग)	अविवि-२०११/प्र.क्र.४४/११/का-६,दि. १४.१०.२०११	<p>मंजूर संच २०००</p> <p>या योजनेसाठी इयत्ता १२ वी नंतरच्या अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना भाग -२ मध्ये इयत्ता बारावी नंतर कला, वाणिज्य, विज्ञान पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ अनुज्ञेय आहे.</p> <p>सदर शिष्यवृत्ती योजनेसाठी प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु. ५००० यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येते.</p> <p>संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय यांच्यामार्फत पात्र विद्यार्थ्यांच्या बँक खातेवर शिष्यवृत्ती रक्कम जमा करण्यात येते.</p>

१०	माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य	एनडीएफ/१०७९/ २२२९२०/(५३७) साशि दि.१४/१/१९८५	महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र दाखल केलेल्या मेजर, नौदल, वायूदल दर्जाच्या किंवा त्यापेक्षा कमी हुद्याच्या माजी सैनिकांना शैक्षणिक सवलती दिल्या जातात.
११	स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य	शिक्षण व सेवायोजन विभाग शानि.क्र. एमआयएस १४६५/एच, दि. २३/११/१९६५	स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती दिल्या जातात.
१२	राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना	शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र. ३३२/तांशि-४, दि. ०७/१०/२०१७	उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शासकीय / अशासकीय अनुदानित / अंशतः अनुदानित (टप्पा अनुदान- विना अनुदान) / कायम विना अनुदानित महाविद्यालयामध्ये व अकृषी विद्यापीठे व त्या विद्यापीठा अंतर्गत असलेल्या उपकेंद्रामधील (खाजगी अभिमत विद्यापीठे / स्वयं अर्थसहाय्यीत खाजगी विद्यापीठे वगळून) व्यावसायिक व बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेणाऱ्या ज्या विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. ८.०० लाख किंवा त्यापेक्षा कमी आहे अशा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांकरिता शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व निर्वाह भत्ता आदि लाभ शासन निर्णयाप्रमाणे देण्यात येतात. दि. ३१.०३.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सदर शिष्यवृत्तीसाठी लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. ६.०० लाखावरून रु. ८.०० लाख इतकी वाढविण्यात आलेली आहे.